

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 7 lipca 2023 r. w Warszawie wniosku obrońcy sędziego Sądu Apelacyjnego w stanie spoczynku M.G. o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I ZO 44/23 o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Kamila Zaradkiewicza od rozpoznania sprawy I ZB 11/23

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

1. W Izbie Odpowiedzialności Zawodowej prowadzone jest pod sygnaturą **I ZI 56/22** postępowanie w przedmiocie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej SSA w stanie spoczynku M.G. W sprawie tej sprawozdawcą jest SSN Paweł Wojciechowski.

2. Obrońca SSA w stanie spoczynku M.G. złożył wniosek o zbadanie spełnienia przez SSN Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Wniosek ten zainicjował sprawę zarejestrowaną pod sygnaturą **I ZB 11/23**. Do jego rozpoznania wylosowani zostali sędziowie Sądu Najwyższego Małgorzata Gierszon, Kamil Zaradkiewicz, Robert Stefanicki, Romualda Spyt i Grzegorz Żmij. Postanowieniem z 6 kwietnia 2023 r. postępowanie w sprawie IZB 11/23 zostało zawieszone z uwagi na skierowanie pytania do Trybunału Konstytucyjnego.

3. Pismem datowanym na 4 kwietnia 2023 r. obrońca SSA w stanie spoczynku M.G. złożył wniosek o wyłączenie SSN Kamila Zaradkiewicza od rozpoznania sprawy I ZB 11/23. Wniosek o wyłączenie

został zarejestrowany pod sygnaturą **I ZO 44/23** i przydzielony do rozpoznania SSN Pawłowi Wojciechowskiemu. Sekretariat Izby Odpowiedzialności Zawodowej skierował do uczestników postępowania zawiadomienie o możliwości złożenia wobec SSN Pawła Wojciechowskiego wniosku w trybie art. 29 § 6 u.SN. Z zachowaniem siedmiodniowego terminu od daty doręczenia zawiadomienia obrońca SSA w stanie spoczynku M.G. złożył wniosek o stwierdzenie braku spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności SSN Pawła Wojciechowskiego w sprawie I ZO 44/23. Sprawa ta jest prowadzona pod sygnaturą **I ZB 50/23** (niniejsza sprawa).

W przekonaniu wnioskodawcy powołanie dra hab. Pawła Wojciechowskiego na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego jest wadliwe, ponieważ wnioskowało nie organ określany jako Krajowa Rada Sądownictwa, w skład której weszło 15 sędziów powołanych na mocy uchwały Sejmu RP z 12 maja 2022 r. Tym samym skład tego organu, który w założeniu ma stać na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów, został ukształtowany na mocy decyzji politycznej partii mających większość w Sejmie. To z kolei czyni z Krajowej Rady Sądownictwa organ na wskroś polityczny, a decyzje przez nią podejmowane, w szczególności w aspekcie rekomendacji kandydatów na stanowiska sędziowskie, uwikłane politycznie. O wyborze danego kandydata na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego nie decyduje zaś jego dorobek orzeczniczy czy naukowy, ale koneksje i powiązania z czynnikiem politycznym, mającym bezpośredni wpływ również na obsadę Krajowej Rady Sądownictwa. SSN Paweł Wojciechowski został powołany do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych „w warunkach ugruntowanego orzecznictwa w zakresie wadliwości powołań sędziowskich”. Co więcej, został on powołany decyzją polityczną, wyrażoną przede wszystkim kontrasygnatą Prezesa Rady Ministrów, przez Prezydenta RP, będącego do niedawna czynnym politykiem partii rządzącej, do nowo powołanej Izby Odpowiedzialności Zawodowej.

Zdaniem wnioskodawcy również zachowanie SSN Pawła Wojciechowskiego już po powołaniu na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego podważa jego niezależność i bezstronność. Argumentował, że SSN Paweł Wojciechowski nie stosuje się do wiążącej go uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA 1-4110-1/2), a także ugruntowanego orzecznictwa trybunałów unijnych i międzynarodowych, prowadząc aktywną działalność orzeczniczą.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia, przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (tzw. test niezawisłości i bezstronności sędziego).

5. Zgodnie z art. 29 § 6 u.SN wniosek o stwierdzenie przesłanek, o których mowa w § 5, może być złożony wobec sędziego Sądu Najwyższego wyznaczonego do składu rozpoznającego: 1) środek zaskarżenia; 2) sprawę dyscyplinarną;

3) sprawę o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury; 4) sprawę z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczącą sędziego Sądu Najwyższego; 5) sprawę z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku.

W niniejszym przypadku wniosek o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności został złożony w odniesieniu do sędziego rozpoznającego wniosek o wyłączenie innego sędziego w trybie art. 41 k.p.k. W sprawie I ZO 44/23 SSN Paweł Wojciechowski nie został zatem wyznaczony do rozpoznania środka zaskarżenia, sprawy dyscyplinarnej, sprawy o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury, sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczącą sędziego Sądu Najwyższego ani sprawy z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku. Wniosek obrońcy jest zatem a *limine* niedopuszczalny, zaś wadliwe pouczenie skierowane do zainteresowanego w tym zakresie nie może kreować dopuszczalności środka prawnego.

6. Zgodnie z art. 29 § 10 u.SN odrzuceniu podlega wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 9, złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny. Wprawdzie w niniejszej sprawie wydane zostało zarządzenie Prezesa Izby Odpowiedzialności Zawodowej o przyjęciu wniosku, oczywiste jest jednak, że dostrzeżenie niedopuszczalności wniosku na późniejszym etapie nie wyłącza obowiązku jego odrzucenia (art. 29 § 5-6 u.SN w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.). Równie oczywiste jest, że zgodnie z zasadami sprawności i efektywności postępowania jest dokonanie kontroli dopuszczalności wniosku na możliwie wczesnym etapie postępowania wnioskowego, bez konieczności angażowania w procedurę oceny dopuszczalności całego składu wyznaczonego przecież do

dokonania oceny merytorycznej, o ile jest dopuszczalna. Gdyby jednak kontrola na wcześniejszym etapie okazała się mało wnikliwa i nieskuteczna, a niedopuszczalny wniosek trafił na posiedzenie wyznaczone w trybie art. 29 § 15 u.SN, wówczas z tych samych powodów również powinien być odrzucony, przez pięcioosobowy skład Sądu Najwyższego.

Odrzucenie wniosku w niniejszej sprawie nastąpiło w formie postanowienia wydanego przez sędziego sprawozdawcę, albowiem przepis art. 29 § 10 u.SN jako regulacja autonomiczna oraz mająca pierwszeństwo przed rozwiązaniami szczegółowymi, stosowanymi odpowiednio z procedury karnej albo cywilnej, narzuca treść decyzji procesowej. Jak wynika to wprost z art. 29 § 24 u.SN, odpowiednie regulacje procedury karnej i cywilnej mają charakter subsydiarny i stosowane są jedynie wtedy i tylko w tym zakresie, w jakim ustawa o Sądzie Najwyższym nie zawiera własnej regulacji.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kw

[ł.n]